

I *Rigsdagssamlingen 1934—35* blev Lovforslaget (Rigsdagstidende 1934—35, Tillæg A. Sp. 2465—92) forelagt i Landstinget i samme Skikkelse som i Rigsdagssamlingen 1933—34 og blev efter 1ste Behandling (Rigsdagstidende 1934—35, Landstingets Forhandlinger Sp. 54—79) henvist til et Udvalg, der ikke naaede at afgive Betænkning.

Ved Forhandlingerne angaaende de siden Rigsdagssamlingen 1924—25 fremsatte Forslag til Lov om Lærlingeforholdet har det vist sig at være en udbredt Opfattelse, at den gældende Lærlingelov er mangelfuld, saavel set fra de unge Arbejderes som fra Fagenes Synspunkt. Imidlertid har det ikke vist sig muligt at faa gennemført Ændringer i Loven, og Grunden hertil har formentlig først og fremmest været den, at man har foreslaaet Indførelsen af et særligt Tilsyn med Lærlingevæsenet, som skulde virke mere eller mindre *lokalt*. Da det paa den anden Side ikke har været bestridt, at et Tilsyn — bortset fra Politiets — i en eller anden Form er nødvendigt, er man standset ved den Tanke at gøre Tilsynet langt mere *fagligt* betonet end hidtil og i det hele i større Omfang end hidtil at give Fagene en Medbestemmelsesret paa dette Omraade.

Man er herved i Overensstemmelse med gammel Tradition inden for Haandværket. Allerede tidligt blev det inden for dette Erhverv anerkendt, at Lærlingevæsenet var et Anliggende, som ikke blot havde Betydning for den enkelte Haandværksmester, men ogsaa for hele Faget. Lærlingeforholdet var altsaa mere en Pligt end en Forret for Læremesteren. Derfor førte Laugene ogsaa bl. a. Tilsyn med Læreforholdene og Lærestedernes Egnethed til at oplære Lærlinge. Denne Fagenes Myndighed til at ordne Lærlingevæsenet og føre Tilsyn hermed er det meget vigtig at erindre sig ved Lovgivning paa dette Omraade, idet det hidtil ikke er lykkedes at faa Systemer, der kan træde i Stedet for eller saa godt som Fagenes egne Mænd føre dette Tilsyn. Denne Selvstændighed for Fagene, i Nutiden repræsenteret gennem Organisationerne af Arbejdsgivere og Arbejdere i de enkelte Fag, bør herefter i det Omfang, hvori det er muligt, genskabes med Hensyn til Tilsynet med Lærlingevæsenet.

Det har da ogsaa siden Slutningen af det 19de Aarhundrede staaet en Række, navnlig af Haandværkets, Organisationer klart, at et Tilsyn og Indseende med Lærlingevæsenet var nødvendigt, og der er derfor ogsaa fra forskellige af disse Organisationers Side — og det gælder siden Ar-

bejderorganisationernes Opstaaen ogsaa for disse — udført et stort, frivilligt Arbejde for at forbedre Lærlingevæsenet inden for vedkommende Fag.

Særlig betydningsfulde har de faglige Udvalg været, som er blevet oprettet inden for Smede- og Maskinarbejderfaget. Oprindelig fandtes faglige Fællesudvalg af Arbejdsgivere og Arbejdere angaaende Lærlingevæsenet kun inden for ganske enkelte Fag, saaledes Formerfaget. De nævnte Udvalg førte Tilsyn med de enkelte Virksomheders Egnethed til at have Lærlinge, ligesom man undersøgte, om de Muligheder, der var til Stede herfor, blev udnyttet. For ca. 7 Aar siden enedes „Sammenslutningen af Arbejdsgivere inden for Jern- og Metalindustrien i Danmark“ og „Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark“ om Oprettelse af et Fællesudvalg, „Metalindustriens Lærlingeadvalg“, i hvilket det for Formerfaget nedsatte Udvalg indgik. Udvalget omfatter de under Centralorganisationen hørende Arbejdsomraader: Smede og Maskinarbejdere, Formere, Gørtlere, Metalslibere, Metaltrykkere og Kobbersmede. Endvidere er Elektrikerne og Modelsnedkerne blevet tilsluttet Udvalget. Udvalget har ikke blot til opgave at undersøge Virksomhedernes Egnethed til at have Lærlinge, men har ogsaa udarbejdet Regler for Uddannelsen inden for Smede- og Maskinarbejderfaget.

Ministeriet har med megen Interesse fulgt dette Udvalgs Virksomhed, og det er lykkedes Udvalget — uanset manglende legal Myndighed — at faa stor Indflydelse paa Lærlingeforholdene inden for Faget. Under Hensyn hertil og til de Bestræbelser, der i øvrigt har været udfoldet saavel inden for Haandværkets som inden for Industriens og Handelens Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer for at forbedre Lærlingeforholdene i de forskellige Fag, har man — i Stedet for de i tidligere Forslag omhandlede lokale Kommissioner eller Nævn — i nærværende Forslag foreslaaet oprettet *faglige Udvalg* og i Tilslutning hertil et *Lærlingeraad*, bestaaende af Repræsentanter for Hovedorganisationerne. Med Hensyn til de nævnte Udvalgs og Lærlingeraadets Sammensætning og Virksomhedsomraade henvises til Bemærkningerne til Forslagets §§ 19 og 20.

I øvrigt har man ved Udarbejdelsen af nærværende Forslag lagt de siden Rigsdagssamlingen 1931—32 forelagte Lærlingelovforslag til Grund, idet man dog i saa stort Omfang som muligt har lagt Vægt paa at give Fagene en *Medbestemmelsesret*.